

De Stemming van 12 april 2015

Ook deze week weinig verschuivingen. VVD en PvdA doen het iets minder goed (allebei 1 zetel minder) en SP en GroenLinks gaan 1 zetel vooruit. Dit zou met de discussies rond ABN Amro kunnen samenhangen (salarisverhoging en privatisering).

De rest van het onderzoek van deze week richt zich op de electorale positie van de PvdA.

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2012	5-4 2015	12-4 2015	Verschil	Versch. TK2012
VVD	41	26	25	-1	-16
PvdA	38	14	13	-1	-25
PVV	15	21	21		6
SP	15	22	23	1	8
CDA	13	22	22		9
D66	12	18	18		6
ChristenUnie	5	6	6		1
GroenLinks	4	9	10	1	6
SGP	3	3	3		
Partij voor de Dieren	2	5	5		3
50PLUS	2	4	4		2
PiratenPartij		0	0		
Totaal	150	150	150		
VVD+PvdA	79	40	38	-2	-41
VVD+PvdA+D66+ChristenUnie+ SGP	99	67	65	-2	-34

Nu volgen er een serie tabellen, waarbij drie groepen kiezers naast elkaar worden gezet. De groep kiezers die op dit moment PvdA zeggen te stemmen of de PvdA een kans geven op een stem (17% van het electoraat). Dan de groep kiezers die PvdA in het verleden wel eens hebben gestemd, maar nu niet meer (24% van het electoraat). Ten slotte de overige kiezers, die nog nooit PvdA hebben gestemd (59%).

Uit de drie volgende tabellen valt op te maken waar het grote verschil zit tussen de kiezers die PvdA stemmen of een kans geven en degenen die vroeger wel PvdA stemden maar nu niet meer. Kiezers die wel PvdA hebben gestemd in het verleden, maar nu niet meer, hebben gemiddeld een duidelijk lager opleidingsniveau dan degenen die wel de PvdA stemmen of een kans geven. Bij het inkomensniveau zien we een vergelijkbaar patroon, maar beduidend minder sterk.

Bijna de helft van degenen die nu geen PvdA meer stemmen, kiezen nu SP of PVV. Deze cijfers duiden op een fundamenteel probleem voor de PvdA. Een belangrijk deel van de traditionele aanhang van de PvdA lijkt inmiddels ver van de PvdA af te zijn komen staan.

Opleidingsniveau naar stemgedrag PvdA

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Stemt PvdA of geeft kans	Stemde vroeger PvdA nu niet	Nooit PvdA gestemd
Hoog	19%	24%	15%	20%
Midden+	21%	32%	15%	20%
Midden-	30%	29%	29%	31%
Laag	30%	15%	41%	29%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Gezinsinkomen naar stemgedrag PvdA

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Stemt PvdA of geeft kans	Stemde vroeger PvdA nu niet	Nooit PvdA gestemd
Hoog	21%	21%	13%	25%
Midden+	25%	21%	22%	27%
Midden-	25%	25%	29%	22%
Laag	30%	33%	36%	26%
Totaal	100%	100%	100%	100%

- zie volgende pagina

Huidig stemvoorkeur naar stemgedrag PvdA

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Stemt PvdA of geeft kans	Stemde vroeger PvdA nu niet	Nooit PvdA gestemd
VVD	17%	4%	13%	25%
SP	15%	13%	32%	8%
CDA	14%	3%	8%	20%
PVV	14%	0%	15%	19%
D66	12%	13%	12%	11%
PvdA	10%	48%	0%	0%
GroenLinks	5%	8%	6%	3%
Overige partijen	13%	11%	14%	14%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Uit de reacties op een aantal stellingen is dat fundamentele probleem van de PvdA ook te zien. 84% van de vroegere stemmers van de PvdA weet niet meer waar de PvdA voor staat. Bij de huidige kiezers van de PvdA is dat zelfs nog 42%. Een vrijwel zelfde score zien we bij "de PvdA verloochent haar idealen".

Aan de andere kant zegt wel 45% der Nederlanders dat het goed is dat er een partij is als de PvdA en 41% denkt wel dat de PvdA er weer bovenop komt. Hoewel dat maar door 31% van de voormalige kiezers gevonden wordt.

<i>percentage "mee eens"</i>	Allen	Stemt PvdA of geeft kans	Stemde vroeger PvdA nu niet	Nooit PvdA gestemd
Ik weet niet meer waar de PvdA voor staat	65%	42%	84%	63%
De PvdA verloochent haar idealen	63%	41%	82%	59%
De PvdA laat de zwakkeren in de samenleving in de steek	57%	31%	80%	53%
De PvdA had niet met de VVD in de regering moeten stappen	56%	37%	74%	52%
Het is goed dat er een partij is als de PvdA	45%	92%	39%	37%
Het is goed dat de PvdA haar verantwoordelijkheid voor het land heeft genomen	43%	81%	26%	42%
De PvdA komt er wel weer bovenop	41%	84%	31%	37%

De twee volgende vragen geven ook een groot verschil te zien tussen de huidige en vroegere kiezers van de PvdA. Ongeveer de helft van de Nederlanders vindt dat de PvdA uit het kabinet moet stappen. Onder de huidige kiezers van de PvdA vindt 15% het en onder de voormalige kiezers van de PvdA vindt 65% het.

55% van de Nederlanders vindt dat Samsom als leider van de PvdA zou moeten aftreden. Ook daar is het verschil tussen de huidige en voormalige kiezers van de PvdA groot. Een kwart van de huidige kiezers vindt dat en twee derde van de voormalige kiezers.

Moet de PvdA uit het kabinet stappen?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Stemt PvdA of geeft kans	Stemde vroeger PvdA nu niet	Nooit PvdA gestemd
Ja	48%	15%	65%	49%
Nee	41%	79%	25%	40%
Weet niet/geen antwoord	11%	6%	10%	11%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Moet Samsom als leider van de PvdA aftreden?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Stemt PvdA of geeft kans	Stemde vroeger PvdA nu niet	Nooit PvdA gestemd
Ja	55%	24%	67%	58%
Nee	33%	67%	23%	30%
Weet niet/geen antwoord	12%	8%	10%	13%
Totaal	100%	100%	100%	100%

De ondervraagden konden met vier mogelijke lijsttrekkers apart aangeven of ze dan al dan niet op die partij zouden stemmen. Dan zijn de verschillen duidelijk. Samsom scoort het slechtst. Asscher en Aboutaleb het hoogst. Asscher scoort het hoogst onder degenen die aangeven in het algemeen de PvdA een goede kans te geven op een stem. Aboutaleb scoort het best bij de kiezers die PvdA vroeger hebben gestemd en bij degenen die nooit PvdA hebben gestemd.

Stemgedrag PvdA met verschillende mogelijke lijsttrekkers

<i>percentage dat aangeeft de PvdA een grote kans te geven op een stem met de desbetreffende persoon als lijsttrekker</i>	Allen	Stemt PvdA of geeft kans	Stemde vroeger PvdA nu niet	Nooit PvdA gestemd
Ahmed Aboutaleb	15%	56%	13%	3%
Lodewijk Asscher	13%	61%	3%	1%
Jeroen Dijsselbloem	10%	54%	4%	0%
Diederik Samsom	8%	53%	0%	0%